

Sygn. akt II AKa 5/18

POSTANOWIENIE

Dnia 9 maja 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Marek Siwek

Protokolant: st. sekr. sąd. Monika Marcyniuk

przy udziale prokuratora Beaty Syk-Jankowskiej

po rozpoznaniu w sprawie przeciwko **K. J.**, s. J. i B. z domu K., ur. (...) w S.

oskarżonego o przestępstwo z art. 284 § 2 kk i in.

z urzędu

w przedmiocie wniosku o rozważenie możliwości wydania europejskiego nakazu aresztowania

na podstawie art. 607a k.p.k.

postanawia:

przedstawić sprawę Sądowi Okręgowemu w Siedlcach celem rozważenia z urzędu możliwości wydania europejskiego nakazu aresztowania wobec obywatela polskiego **K. J.**, syna J. i B. z domu K., ur. (...) w S., w stosunku do którego Sąd Apelacyjny w Lublinie w sprawie II AKa 5/18 w dniu 21 lutego 2018 r. wydał postanowienie o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy licząc od daty zatrzymania i poszukiwaniu listem gończym.

UZASADNIENIE

K. J. został oskarżony o czyn z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Nieprawomocnym wyrokiem z dnia 22 września 2017 r. w sprawie II 49/16 Sąd Okręgowy w Siedlcach uznał go za winnego popełnienia występku z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i za ten czyn na podstawie tych przepisów skazał go na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Apelację od tego wyroku złożył obrońca K. J.. W dniu 8 lutego 2018 r. Sąd Apelacyjny w Lublinie zawiesił postępowanie odwoławcze do czasu ujęcia oskarżonego i wydania opinii sądowo-psychiatrycznej na okoliczność zdolności K. J. do udziału w postępowaniu karnym w sprawie II AKa 204/16, która nie mogła być wydana z powodu ukrywania się oskarżonego. Natomiast w dniu 21 lutego 2018 r. uwzględniając, że obecność oskarżonego jest konieczna dla dalszego prowadzenia postępowania, zastosowano wobec K. J. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy, licząc od dnia zatrzymania i zarządzono poszukiwanie oskarżonego listem gończym.

Poszukiwania prowadzone przez Policję w dalszym ciągu nie odniosły rezultatu. Do chwili obecnej nie ustalono miejsca pobytu oskarżonego (pismo z Komisariatu Policji w M. z dnia 17 kwietnia 2018r.).

Długotrwałość poszukiwań oraz możliwość swobodnego przemieszczania w ramach strefy S. uzasadnia tezę, że może on się znajdować na terytorium jednego z państw Unii Europejskiej. K. J. oskarżony jest zaś o przestępstwo popełnione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zagrożone karą pozbawienia wolności powyżej roku i ścigany w celu przeprowadzenia postępowania karnego.

Powyższe okoliczności uzasadniają przekonanie, że zaistniały przesłanki do wydania europejskiego nakazu aresztowania. Wydanie tego nakazu jest także celowe z tego względu, że pozostaje jedynym sposobem mogącym zapewnić udział oskarżonego w prowadzonym postępowaniu karnym, który to udział został uznany przez Sąd Apelacyjny za konieczny.

Według Sądu Apelacyjnego w Lublinie, do wydania europejskiego nakazu aresztowania wobec oskarżonego, którego sprawa rozpoznawana jest w postępowaniu odwoławczym przez sąd apelacyjny, właściwy jest z urzędu sąd okręgowy, który rozpoznawał sprawę w I instancji.

Należy wskazać, iż zasadą jest, że wszelkie decyzje w trakcie rozpoznania sprawy w postępowaniu karnym podejmuje organ, przed którym sprawa się toczy w danej fazie postępowania. W postępowaniu przygotowawczym jest to organ prowadzący to postępowanie, w postępowaniu sądowym natomiast – sąd przed którym sprawa się toczy. W zakresie obu wskazanych postępowań ustawa przewiduje jednak szereg wyjątków. Przykładowo w postępowaniu przygotowawczym do wydania postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym właściwy jest wyłącznie prokurator (art. 293 § 1 k.p.k.), zaś do wydania postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania - sąd rejonowy na wniosek prokuratora (art. 250 § 1 i 2 k.p.k.). Przykładem orzekania w kwestii wpadkowej przez inny sąd, aniżeli rozpoznający sprawę w jej nurcie głównym jest sytuacja z art. 263 § 4 k.p.k., w której sąd apelacyjny przedłuża tymczasowe aresztowanie na wniosek sądu, przed którym sprawa się toczy.

Innym wyjątkiem od zasady podejmowania decyzji w postępowaniu jurysdykcyjnym przez sąd rozpoznający sprawę jest także orzekanie w trybie art. 607a k.p.k. Zgodnie z tym przepisem europejski nakaz aresztowania może wydać sąd okręgowy w postępowaniu przygotowawczym na wniosek prokuratora, zaś w postępowaniu sądowym z urzędu, a także na wniosek właściwego sądu rejonowego. Nie ulega zatem wątpliwości, że właściwość rzeczowa do wydania europejskiego nakazu aresztowania w art. 607a k.p.k. została określona w sposób szczególny, wyłączający zasadę podejmowania decyzji przez organ (sąd), przed którym sprawa się toczy.

Zauważyć także należy, iż aktualne brzmienie art. 607a k.p.k. wynika ze zmiany ustawy karnej procesowej, przed którą w każdym wypadku do wydania europejskiego nakazu aresztowania konieczne było przeprowadzenie szczególnego postępowania, zainicjowanego wnioskiem prokuratora, nawet wówczas gdy sprawa znajdowała się w fazie jurysdykcyjnej. Obecnie ustawodawca z tego trybu zrezygnował; nie zrezygnował wszakże z określenia w sposób pozytywny, a zarazem szczególny, jedynego właściwego organu do wydania europejskiego nakazu aresztowania, jakim jest właściwy miejscowo sąd okręgowy. Zwrócić przy tym trzeba uwagę na fakt, że jedynie tryb postępowania przed tym sądem uzależniony został od fazy, w jakiej znajduje się postępowanie karne, podczas gdy właściwość do wydania europejskiego nakazu aresztowania określona została jednolicie, a zarazem jednoznacznie w sensie językowym. W postępowaniu przygotowawczym do wydania europejskiego nakazu aresztowania niezbędny jest wniosek prokuratora, w postępowaniu przed sądem rejonowym – wniosek tego sądu; jeżeli natomiast sprawa rozpoznawana jest przez sąd okręgowy (orzekający w I instancji lub w postępowaniu odwoławczym) – decyzję w przedmiocie wydania europejskiego nakazu aresztowania wydaje ten sąd z urzędu.

Nie ulega natomiast wątpliwości, że w art. 607a k.p.k. nie została uregulowana wprost sytuacja, kiedy do wydania europejskiego nakazu aresztowania miałyby dojść w postępowaniu odwoławczym toczącym się przed sądem apelacyjnym. Należy jednocześnie zaznaczyć, iż w sytuacji szczególnego charakteru art. 607a k.p.k. nie ma podstaw do stosowania zasady ogólnej, a więc zasady podejmowania decyzji w kwestiach wpadkowych przez sąd, przed którym sprawa się toczy. W tym stanie rzeczy trzeba stwierdzić, iż treść art. 607a k.p.k. prowadzi do wniosku o istnieniu luki prawnej – przepis dotyczący właściwości do wydania europejskiego nakazu aresztowania, choć odnosi się do różnych etapów postępowania karnego i określa różne tryby wydania tego nakazu, a także właściwość sądu w relacji do tych trybów, nie obejmuje swą dyspozycją jednej z sytuacji, kiedy potencjalnie może do zastosowania rozważanego środka przymusu. W tym stanie rzeczy konieczne jest wypełnienie wskazanej luki prawnej przez zastosowanie wnioskowania z analogii, tj. przyjęcie jednego z istniejących rozwiązań, przewidzianych w art. 607a k.p.k., najbardziej zbliżonego do rozważanej sytuacji procesowej. Oczywiście jest zarazem, że wypełnienie luki prawnej w zakresie ustalania właściwości rzeczowej sądu nie może mieć charakteru prawotwórczego, tj. prowadzić do nadania kompetencji do wydania

określonej decyzji takiemu sądowi, który kompetencji orzekania w tym przedmiocie nie posiada w ogóle. Do takiego skutku prowadziłoby natomiast uznanie, że do wydania europejskiego nakazu aresztowania na etapie rozpoznawania sprawy przez sąd apelacyjny, jest ten sąd; możliwe jest jedynie ustalenie sądu właściwego do podjęcia decyzji w rozważanej kwestii w sposób, w jaki właściwość została określona w art. 607a k.p.k., przy wykorzystaniu jednego z przewidzianych w tym przepisie trybów.

O ile zatem sama właściwość została w powołanym przepisie określona w sposób jednolity – sądem właściwym rzeczowo jest zawsze właściwy miejscowo sąd okręgowy, odmiennie uregulowany został tryb postępowania. Spośród przewidzianych w tym zakresie w art. 607a k.p.k. rozwiązań najbardziej zbliżone do rozważanej sytuacji procesowej jest postępowanie w przedmiocie wydania europejskiego nakazu aresztowania prowadzone z urzędu przez właściwy sąd okręgowy.

Odrzucić, z powodów choćby historycznych, należy bowiem postępowanie na wniosek prokuratora – ustawodawca wyraźnie z takiego modelu w postępowaniu sądowym zrezygnował. Nie ulega wątpliwości, że nie może być również mowy o wystąpieniu z wnioskiem do sądu okręgowego – złożenie takiego wniosku zastrzeżone zostało dla sądu niższego rzędu, przed którym prowadzone jest postępowanie karne, w fazie zarówno rozpoznawczej, jak i wykonawczej. Niezasadne systemowo byłoby twierdzenie, że z wnioskiem o wydanie europejskiego nakazu aresztowania do sądu niższego rzędu miałby występować sąd wyższego rzędu. W takim stanie rzeczy pozostaje jedynie trzeci z przewidzianych w art. 607a k.p.k. trybów postępowania w przedmiocie wydania europejskiego nakazu aresztowania – z urzędu przez właściwy sąd okręgowy. W konsekwencji takiego stanowiska, rozpoznający sprawę sąd apelacyjny dostrzegając możliwość wydania europejskiego nakazu aresztowania winien przedstawić sprawę właściwemu sądowi okręgowemu, celem podjęcia decyzji w przedmiocie wydania europejskiego nakazu aresztowania z urzędu. Jak już zaznaczono art. 607a k.p.k. przewiduje taki tryb dla sytuacji, kiedy postępowanie toczy się przed tym sądem zarówno w I instancji, jak i w instancji odwoławczej.

Zważywszy na fakt, że okoliczności sprawy prowadzą do wniosku o istnieniu przesłanek wydania europejskiego nakazu aresztowania wobec oskarżonego, Sąd Apelacyjny uznał, iż z urzędu winien kwestię tę rozważyć właściwy do rozpoznania sprawy sąd okręgowy, a więc Sąd Okręgowy w Siedlcach.

Należy też wskazać, iż pogląd co do takiej właściwości sądu w zakresie podjęcia decyzji do wydania europejskiego nakazu aresztowania w rozważanej sytuacji, jak również takiego trybu postępowania został przedstawiony także w piśmiennictwie (zob. S. Steinborn (w:) L.K. Paprzycki (red.), Komentarz aktualizowany do art. 425-673 kodeksu postępowania karnego, Lex el/2015, teza 9), a Sąd Apelacyjny w Lublinie pogląd ten, z powołanych wyżej względów, podziela.

Mając powyższe na uwadze należało orzec jak na wstępie.